

Put Pod Noge Mnoge

14 Šaptač biciklima 17 Vladivostok 20 Peru i Bolivija 24 Zagreb

NA BICIKLU DO

Biciklist-avanturist-žurnalist Dario Bukovski, pod kodnim imenom *Šaptač biciklima*, uspješno je dovršio svoju putešestviju na dva kotača. U isključivo noćnoj vožnji, biciklom je u manje od tjedan dana odvezio 417 km dugu dionicu od Zagreba do Budimpešte

 Dario Bukovski

U smiraj dana Gospodnjeg, nedjelje 28. rujna 2008., oko 20:00h, biciklist-avanturist-žurnalist pod kodnim imenom *Šaptač biciklima* nakon burnog i posebice tužnog oproštaja kreće na svoje noćno putovanje kroz panonske predjele Mađarske. S ovakvom najavom otisnuo sam se na svoje solo biciklističko putovanje isključivo po noći u susjednu nam Mađarsku, s ciljem da u manje od tjedan dana stignem od Zagreba do Budimpešte. Par tjedana prije, dok je bila strka s nalaženjem sponzora, koje sam na kraju uspio dobiti više od dobrih ljudi nego od nekakvih bike shopova, krenuo sam mijenjati svoj bio ritam. Budući da sam cijelu etapu odvezao tijekom noćnih sati, trebalo se i prilagoditi na takav život. Starci nisu imali pojma da sam svaku večer budan u svojoj sobi do 6 ujutro, a ja sam vrijeme kratko čitanjem knjiga i modeliranjem gline.

Dvomjesečne pripreme

Kondicijski sam se pripremao dva puna mjeseca, svaki dan na Jarunu. Pedalirao sam po 30 km dnevno i to se na kraju isplatilo. Nakon oskudnog posjećene oproštajke u prostorima Studentskog centra i s prigodnim pjesmama kao *Road to nowhere, I want back down, Bicycle race* i mnogim drugima, krenuo sam put Varaždina, koji je bio određen kao prva dionica mog puta. Preko Sesveta i Kašine stižem do prvog totalnog mraka i premda sam imao dupla prednja svjetla nisu mi baš ulijevala neku sigurnost. Prije zadnjeg desetominutnog spusta do Marije Bistrice zadisao me uspon od kojih 15 posto, pa sam morao gurati bicikl dobrih 20 minuta. Ali, osjećaj koji sam dobio prilikom tog predbistričkog spusta je bio izuzetno prožimajući i

” Inače nemam pojma o biciklima, ali mi je taj izum bio sredstvo da stvorim uspomenu koja može osobno imati utjecaja na toliko širok spektar stvari. Nekad jednostavno ne treba biti više od laika da bi se nešto probalo

može se usporediti s ovoljetnim spustom do Valuna na otoku Cresu.

U Bistrici sam se zadržao kratko. Tek toliko da brzinski usisam dva vruća čaja u obližnjem bircu. Do Konjščine sam gotovo vozio na intuiciju zbog malo manje gustoće putokaznih tabli. Kad sam nakon sat vremena bauljanja po zagorskim putevima banuo ispred "Općina Konjščina" table, navukao sam neki polu smješak na zimom ukrućeno lice. S kvalitetom cesta nisam imao problema tijekom cijelog putovanja, pa tako ni u Hrvatskoj, što obično nije slučaj sa zagorskim cestama. Do Novog Marofa je bilo dosta muke jer nisam nikad bio prisiljen biti na biciklu duže od četiri sata. Do Varaždina, u koji sam ušao negdje oko 04.30 sati, mi je trebalo gotovo sedam i pol sati vožnje i noć su već počele otkazivati pred sam kraj. Da nisam ponio magičnu kombinaciju od brusnica i groždica sumnjam da bih izdržao u tom ritmu.

Biciklistički laik

Moj domaćin, kojeg sam našao preko portala couchsurfing.com, me smjestio u stan

svoje obitelji i na tome sam mu do groba zahvalan, jer je pomogao stvoriti samopouzdanje koje mi je bilo nužno za ovakav put budući da nikad nisam vozio dionice duže od 50 km, a do Budimpešte se do kraja nakupilo njih 417. Drugi dan se budim u 14.00 sati i provodim dan u razgledavanju Varaždina i javljanju u emisiju Radija SC. Poseban grad u svakom slučaju još posebnijim čini činjenica da možete gablati u lokalnim pivnicama po studentskim cijenama ako imate iksicu. Oko 22.00 sati sam po izvrsnoj biciklističkoj stazi krenuo putem Čakovca da bih oko ponoći stigao do graničnog prijelaza Goričan. Bez problema prolazim granicu i put do Nagykanizse prolazi u dosadnom ritmu i bez puno zanimljivosti. Budući da je ovo bilo putovanje isključivo po noći, moj fokus nije bio okrenut prema nekakvom razgledavanju krajolika, koji je, vjerujem, dojmljiv, već više osobnije prirode. I u pripremi puta bili su prisutni svi oni klasični elementi skeptične okoline koja je, izuzev par pojedinaca, pokušala omalovažiti čitav koncept putovanja.

Ja inače nemam pojma o biciklima, ali mi je taj izum bio sredstvo da stvorim uspome-

Svatko treba naći nešto kroz što se može osloboditi nametnutih želja i tuđih aspiracija. Jest da je kliše, ali osjećati se slobodnim i znati da ste barem na trenutak u tome uspjeli, za mene je najveća sloboda

BUDIMA I PEŠTE

nu koja može osobno imati utjecaja na toliko širok spektar stvari. Nekad jednostavno ne treba biti više od laika da bi se nešto probalo.

Dionice od 100 km

Cijelo putovanje je imalo par "highlightova", a u najdražem mi je sjećanju ostao Zalakáros u kojem sam se u punom smislu riječi odmarao dva dana. Primila me obitelj Czeglédi koja vodi Sport hotel u dotičnom mjestu. Sve je ponovno bilo organizirano preko couchsurfing.com. Dobio sam besplatni upad u toplice kojima ovo mjesto obiluje, tri obroka dnevno, sobu s duplim krevetom, interneta koliko me volja i još su mi nudili saunu, ali sam kategorički odbio budući da mi sa ovih 70 kila na 190 cm definitivno ne treba daljnje mršavljenje. Mjesto je prelijepo i 2003. je dobilo nagradu za najcvjetniji grad u Europi. S punim pravom. Obišao sam ga cijelog i nigdje nisam naišao na topliji asortiman boja drveća. Sve toliko smiruje i ispunjava da ću se vjerojatno vratiti pod stare dane, budući da je ovo mjesto okupirano starijom generacijom zbog izvora termalnih voda. Pred kraj drugog dana boravka gazdarica mi je zabrinu-

to ponudila da bi me ona pratila u autu kojih 15 km sa dugim svjetlima kako mi se ne bi ništa dogodilo.

Svi su bili simpa i cijelo osoblje me carski dvorilo, ali je ipak došlo gotovo do točke posesivnosti pa me pratnja nije toliko zanimala. Zaputio sam se prema Siofoku; odmorištu na južnoj obali Balatona. Sve dionice pa tako i ova su mi bili otprilike na 100 km udaljenosti, ali sam nakon dva dana carskog odmora bio potpuno spreman na takav napor.

Padovi i ogrebotine

Kada stignete do Balatona, potpuno ravna i osvijetljena cesta vas vodi točno do Siofoka. Voziti samo ravno kojih 60 km nije preispunjavajuće iskustvo, ali je barem sigurnije od mračnih cesta po kojima sam prije pedalirao. Na toj cesti sam paradoksalno i jedini put pao sa bicikla i izgubio koljeno i šaku, ali bez većih posljedica. Policija me zaustavila zbog toga što ne smijem voziti po glavnoj cesti pa su me uputili na biciklističku koja je u potpunom mraku i još užasno izrovanjena. I tako nakon kojih stotinjak metara zapinjem za nekakvu izbočinu i uspijevam pasti, decentrirati kotač i zblokirati stražnju

” **Policija me zaustavila zbog toga što ne smijem voziti po glavnoj cesti pa su me uputili na biciklističku koja je u potpunom mraku i još užasno izrovanjena**

kočnicu. Do Siofoka sam vozio bez stražnje, ali mi to nije bio naročiti problem. U tri sata ujutro nalazim pansion za 30€ i snom pravednika spavam do 13.00h. Nakon toga odlazim do Balatona i uzimam uzorak vode u epruvetu što mi je postao osobni bablji hobi. Balaton je bio izrazito siv i sablasno miran. Čim se spustila noć, a to je već oko pola sedam, cijela suprotna obala Balatona dobiva potpuno drugačiju dimenziju. Nekih desetak mjesta skoro u isto vrijeme upali svoju rasvjetu i pretvori inače tmuran pogled u razigrano svjetlucanje što je ostavilo jedan fenomenalan ispunjavajuće-smirujući efekt na mene. Inače, Siofok je jedno od najsumornijih mjesta koja sam vidio duž Balatona pa tako duge aleje trafika, štandova i pansiona zjape praznim zbog trenutne van-sezonske situacije.

Prije odlaska za Budimpeštu sam još obišao jedan fora park sa kipom Emmericha Imre

Kálmána, poznatog židovskog kompozitora opereta, koji se čak sviđao Hitleru. Ostatak parka je na razini uređenja svih parkova i zelenih površina u Mađarskoj koja sam imao prilike vidjeti do sad.

Sjekira u zalakaroškom medu

Odluka da krenem za Budimpeštu, umjesto prvo u Szekesferhervar, pala je zbog moguće kiše, a to nisam želio riskirati premda sam imao vodonepropusne bisage i isto takvu ce radu.

Ponovno oko stotinjak kilometara, ali ipak posljednjih, dalo mi je dovoljno snage da to obavim u jednoj noći. Krećem već oko 19.30 sati, što se pokazalo kao pun pogodak. Na cesti do cilja je bilo malo više auta i neki su se čak zaustavili da mi opsuju zašto vozim po glavnoj cesti. Naravno, sve na mađarskom pa me nije previše diralo. Na 50 km od Budimpešte stojim i obavljam nuždu pored jedne benzinske. Iz daljine stiže najružniji bus u povijesti prepun čemernih radnika koji svojim beživotnim licima odaju zabavu svog posla. Najveći smijeh je što na busu piše veliko "Kombusz" i stvarno izgledom odaje duh nekog starog sistema.

Kad sam, na nekih 10 km, ugledao udaljena svjetla Budimpešte, pokušao sam podići bicikl iznad glave od sreće, ali mi zbog opće obamrlosti to nije pošlo za rukama. Ipak, uzvik oduševljenja ostaje zabilježen u sjećanju i motiviran toliko bliskim uspjehom pedaliram još tih zadnjih par kilometara potpuno opušten. Grad ima par kilometara prilaznih cesta i kad sam već pomislio da nema kraja stižem s južne strane i ne sluteći koliko sam blizu svojem smještaju. Budući da nisam imao pojma gdje ću spavati i da sam sve prepustio dobroj volji ljudi na koje ću možda naletiti, odlučio sam krenuti prema Pešti. Odlazim do mosta i sjekira s neba mi pada u med koji sam kupio u Zalakarusu.

Fiktivni guest

Dva pijana studenta mi govore da se u jednoj visokoj zgradi nalazi njihov SC pa neka tamo pitam za smještaj. Odlazim provjeriti informaciju kod taksista i stvarno je bila točna.

Dolazim do tog Collegiuma i nalijećem na prefora ekipu koja me uruava na neki fiktivni guest list i trpa u praznu sobu na 14. katu za 3€ po noćenju. Ne vjerujem još danas da sam za pet noćenja dao 15 eura. I još su mi čuvali bajs, dali mi spužvu za spavanje i pokazali mi grad. Da sam stigao par minuta kasnije... Ali ne želim tako gledati na stvari, već ću radije reći da ne vjerujem u slučajnosti i ovo putovanje mi je nekako ukazalo na tu mogućnost da je taj cijeli moj projekt nagrada sama za sebe i da su se sve stvari posložile kako bi on bio uspješno okončan. Čak i iz tog pada se može nešto naučiti budući da sam, nakon što su me stjerali s glavne ceste, odmah uputio salve domaćih psovki na račun murjaka što mi se stotinjak metara kasnije vratilo u obliku pada. Premda je to karmičko postavljanje stvari još uvijek većini ljudi prefikcijska komponenta života, meni je pomoglo da shvatim svaki segment tog biciklističkog putovanja.

Vječna uspomena

U Budimpešti sam proveo četiri dana, a grad mi nije ostavio neki dojam. Sve je isko-

mercijalizirano, tona ljudi po svuda, prevladavaju sive boje i, fascinantno, nema nigdje pekare. Jedino što imaju je duplo bolji zoološki vrt i terme koje uspijevaju prenijeti onaj rimski osjećaj namakanja u grupi. Vratio sam se vlakom i za bicikl sam morao platiti 2000 forintu na crnjak ili 4000 s računom. Prva opcija mi se činila prihvatljivijom i, premda ne razumijem zašto se ne može kupiti normalna karta za bajs na kolodvoru, nije mi se dalo više brinuti oko toga.

Bilo je fora i premda sad više ne želim da mi konačni cilj bude veliki grad, i da više neću putovati sam zbog nedostatka komunikacije, znam da sam napravio uspomenu koje ću se sjećati dok me ne zgrabi Alzheimer. A to je bitno. Hvala svim dobrim ljudima koji su mi pomogli i nadam se da sam ih pokrenuo na razmišljanje o njima samima. Većina će misliti "Ah, ma to je fora kaj si napravil, al' kaj ću ja s tim". Mislim da svatko treba naći nešto kroz što se može osloboditi nametnutih želja i tuđih aspiracija. Jest da je kliše, ali osjećati se slobodnim i znati da ste barem na trenutak u tome uspjeli, za mene je najveća sloboda.

